

καταθεση 17/7/2020

23.02.061.084-2020

**ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΝΟΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΟΙΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ 2020.**

Προοίμιο.

ΕΠΕΙΔΗ τα άρθρα 3 και 4 της Οικουμενικής Διακήρυξης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα αναφέρονται στο δικαίωμα στη ζωή, την ελευθερία και την προσωπική ασφάλεια και απαγορεύουν οποιασδήποτε μορφής δουλεία και δουλεμπόριο,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Σύμβαση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.) του 1950, η οποία κυρώθηκε με τον υπ' Αρ. 57 του 1983 Νόμο, στοχεύει στην καταστολή και εξάλειψη της σωματεμπορίας και της εκμετάλλευσης της πορνείας άλλων,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το άρθρο 6 της Σύμβασης για την Εξάλειψη κάθε Μορφής Διάκρισης σε Βάρος της Γυναίκας (CEDAW), η οποία κυρώθηκε με τον υπ' Αρ. 78 του 1985 Νόμο, έχει ως στόχο την καταπολέμηση όλων των μορφών εμπορίας γυναικών και της εκμετάλλευσης της γυναικείας πορνείας,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με το άρθρο 2 της υπ' Αρ. 48/104 Διακήρυξης των Ηνωμένων Εθνών του 1993 σχετικά με την Εξάλειψη της Βίας Κατά των Γυναικών, η έννοια της βίας κατά των γυναικών περιλαμβάνει: «σωματική, σεξουαλική και ψυχολογική βία που εκδηλώνεται στην ευρύτερη κοινότητα, συμπεριλαμβανομένων του βιασμού, της σεξουαλικής κακοποίησης, της σεξουαλικής παρενόχλησης και του εκφοβισμού στο χώρο εργασίας, σε εκπαιδευτικά ιδρύματα και αλλού, της εμπορίας γυναικών και της καταναγκαστικής πορνείας»,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, το Πρωτόκολλο του Παλέρμο του 2000 για την Πρόληψη, την Καταστολή και τη Δίωξη της Εμπορίας Ατόμων, ιδίως Γυναικών και Παιδιών, το οποίο συμπληρώνει τη Σύμβαση του Ο.Η.Ε. κατά του Διακρατικού Οργανωμένου Εγκλήματος και προσαρτάται στη Σύμβαση του Ο.Η.Ε. κατά του Διακρατικού Οργανωμένου Εγκλήματος που κυρώθηκε με τον υπ' Αρ. 11(III) του 2003 Νόμο, απαιτεί όπως τα κράτη μέλη θεσπίσουν νομοθετικά και άλλα μέτρα με σκοπό την ποινικοποίηση των πράξεων εμπορίας ατόμων,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, ο στρατηγικός στόχος Δ.3 της Πλατφόρμας Δράσης και της Διακήρυξης του Πεκίνου του 1995, στοχεύει στην καταπολέμηση της διακίνησης γυναικών και στην παροχή βοήθειας προς τα θύματα εξαναγκασμού σε πορνεία και σωματεμπορία,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, η Διακήρυξη (11) των Βρυξελλών της Διεθνούς Οργάνωσης για τη Μετανάστευση σχετικά με την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων, απευθύνει έκκληση για μια ολοκληρωμένη, πολυτομεακή και αποτελεσματικά συντονισμένη πολιτική που να περιλαμβάνει φορείς από όλους τους ενδιαφερόμενους τομείς,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, λαμβάνονται υπόψη οι συστάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης στον εν λόγω τομέα, όπως η σύσταση υπ' Αρ. R 11 του 2000 για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση, η σύσταση R 5 του 2002 για την προστασία των γυναικών από τη βία και τη σύσταση 1545 του 2002 σχετικά με την εκστρατεία για την καταπολέμηση της εμπορίας γυναικών,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη Δράση Ενάντια στην Εμπορία Ανθρώπων, η οποία κυρώθηκε με τον υπ' Αρ. 38(III) του 2007 Νόμο, προωθεί την πρόληψη και καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, την εξασφάλιση αποτελεσματικών ερευνών και ποινικών διώξεων και την προώθηση της διεθνούς συνεργασίας σχετικά με τη δράση κατά της εμπορίας ανθρώπων,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ λαμβάνεται υπόψη η πρόταση σύστασης της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης με τίτλο «Η ποινικοποίηση της αγοράς σεξ για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων για σεξουαλική εκμετάλλευση», Έγγραφο 12920, 26 Απριλίου 2012,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το ψήφισμα της 16^{ης} Σεπτεμβρίου 1997 αναφέρεται στην ανάγκη διεξαγωγής εκστρατείας σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη μηδενική ανοχή της βίας κατά των γυναικών.

Για όλους αυτούς τους λόγους, η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός τίτλος.	1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ποινικοποίησης της Αγοράς Σεξουαλικών Υπηρεσιών Νόμος του 2020.
Ερμηνεία.	2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια- «αρμόδια αρχή» σημαίνει τον Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών

	<p>Ασφαλίσεων.</p> <p>«Δημοκρατία» σημαίνει την Κυπριακή Δημοκρατία.</p>
104(I) του 2017.	<p>«μη κυβερνητική οργάνωση» σημαίνει μη κερδοσκοπική οργάνωση δεόντως εγγεγραμμένη δυνάμει του περί Σωματείων και Ιδρυμάτων και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμου του 2017.</p>
	<p>«σεξουαλική δραστηριότητα» σημαίνει συνουσία, και οι ανάλογης βαρύτητας με αυτή σεξουαλικές πράξεις.</p> <p>«Στρατηγικό Σχέδιο Εξόδου» σημαίνει το εκάστοτε εθνικό σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση της πορνείας, της εμπορίας και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης προσώπων, το οποίο σχεδιάζεται και εφαρμόζεται από την αρμόδια αρχή σε συνεργασία με το Συμβούλιο, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.</p>
	<p>«Συμβούλιο» σημαίνει το παγκύπριο συμβούλιο για την εφαρμογή του Στρατηγικού Σχεδίου Εξόδου, το οποίο ιδρύεται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 5.</p>
Σκοπός του παρόντος Νόμου.	<p>3. Σκοπός του παρόντος Νόμου είναι η ποινικοποίηση της αγοράς σεξουαλικών υπηρεσιών στη βάση της αντίληψης ότι η πορνεία είναι άμεσα συνδεδεμένη με τη βία κατά των γυναικών και ταυτισμένη με φαινόμενα εμπορίας και σεξουαλικής εκμετάλλευσης προσώπων.</p>
Αρμόδια Αρχή.	<p>4.-(1) Ο Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι υπεύθυνος για την προστασία προσώπων τα οποία βρίσκονται εγκλωβισμένα στην πορνεία είτε ως θύματα εμπορίας και σεξουαλικής εκμετάλλευσης</p>

	προσώπων, είτε ένεκα των κοινωνικοοικονομικών συνθηκών που αντιμετωπίζουν, είτε για οποιονδήποτε άλλο λόγο.
	(2) Χωρίς επηρεασμό της γενικότητας των διατάξεων του εδαφίου (1), η αρμόδια αρχή:
	(α) σε συνεργασία με το Συμβούλιο σχεδιάζει και εφαρμόζει σχέδιο καλούμενο “Στρατηγικό Σχέδιο Εξόδου”, το οποίο κατατίθεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση, και το οποίο περιλαμβάνει πρόνοιες για μακροπρόθεσμη στέγαση, σίτιση, ψυχολογική στήριξη, οικονομική ενίσχυση, κατάρτιση και επαγγελματική αποκατάσταση των ατόμων που επιδίδονται σε πορνεία στη Δημοκρατία,
	(β) καθορίζει δράσεις ενημέρωσης και πληροφόρησης για το Στρατηγικό Σχέδιο Εξόδου σε γλώσσα κατανοητή προς τα άτομα που επιδίδονται σε πορνεία στη Δημοκρατία, και
	(γ) καθορίζει δράσεις σε συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία, για ενημέρωση σε σχολεία, πανεπιστήμια, στην Εθνική Φρουρά για την ισχύουσα νομοθεσία, όπως και για το φαινόμενο της εμπορίας και σεξουαλικής εκμετάλλευσης προσώπων.
Ίδρυση Συμβουλίου.	5.-(1) Για την εφαρμογή του Στρατηγικού Σχεδίου Εξόδου, ιδρύεται Συμβούλιο το οποίο απαρτίζεται από τον Πρόεδρο και άλλα δώδεκα (12) μέλη, τα οποία διορίζονται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου μετά από πρόταση της αρμόδιας αρχής.

(2) Η θητεία του Προέδρου και των μελών του Συμβουλίου είναι επταετής.

(3) Επτά (7) τουλάχιστον από τα μέλη του Συμβουλίου προέρχονται από μη κυβερνητικές οργανώσεις που επιδεικνύουν έργο και διαθέτουν πραγματογνωμοσύνη ή εμπειρογνωμοσύνη στα ακόλουθα:

(α) Εμπορία και σεξουαλική εκμετάλλευση προσώπων·

(β) Μετανάστευση και Άσυλο·

(γ) Δικαιώματα της Γυναίκας·

(δ) Δικαιώματα των Λεσβιών, Ομοφυλόφιλων, Αμφισεξουαλικών, Τρανς και Ίντερσεξ (ΛΟΑΤΙ) ατόμων·

(ε) Βία κατά των γυναικών.

(4) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται οποτεδήποτε να παύσει τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε μέλος του Συμβουλίου, οπότε ο διορισμός νέου μέλους με βάση το εδάφιο (1) έχει ισχύ για τη μη διανυθείσα περίοδο της θητείας του Συμβουλίου.

(5) Ο Πρόεδρος και κάθε μέλος του Συμβουλίου δύναται σε οποιοδήποτε χρόνο πριν από τη λήξη της θητείας του να υποβάλει γραπτώς την παραίτησή του στο Υπουργικό Συμβούλιο, ύστερα από σχετική ενημέρωση των υπόλοιπων μελών του Συμβουλίου, οπότε ο διορισμός νέου μέλους με

	<p>βάση το εδάφιο (1) γίνεται εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών και έχει ισχύ για τη μη διανυθείσα περίοδο της θητείας του Συμβουλίου.</p>
<p>Αρμοδιότητες Συμβουλίου.</p>	<p>6.-(1) Το Συμβούλιο έχει συμβουλευτικό ρόλο προς την αρμόδια αρχή και διαβουλεύεται με αυτήν για τον καθορισμό δράσεων που αφορούν στην ευαισθητοποίηση γύρω από την εμπορία και σεξουαλική εκμετάλλευση προσώπων, όπως και για τον καθορισμό ενημερωτικών δράσεων αναφορικά με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.</p>
	<p>(2) Το Συμβούλιο είναι αρμόδιο να-</p>
	<p>(α) υποβάλλει εισηγήσεις προς την αρμόδια αρχή με στόχο τη διαμόρφωση του Στρατηγικού Σχεδίου Εξόδου για τα άτομα που επιδίδονται σε πορνεία στη Δημοκρατία·</p>
	<p>(β) παρακολουθεί την εφαρμογή του Στρατηγικού Σχεδίου Εξόδου και να ετοιμάζει ετήσια έκθεση για την εφαρμογή αυτού και για τον βαθμό επίδρασης αυτού και της ισχύουσας νομοθεσίας στον περιορισμό του φαινομένου της εμπορίας και σεξουαλικής εκμετάλλευσης προσώπων·</p>
	<p>(γ) διαμορφώνει προτάσεις και εισηγήσεις για βελτίωση του Στρατηγικού Σχεδίου Εξόδου στην βάση των συμπερασμάτων της ετήσιας έκθεσής του·</p>
	<p>(δ) ετοιμάζει μελέτες για την κατάσταση της πορνείας στη Δημοκρατία και</p>

	τη διασύνδεσή της με τα κυκλώματα εμπορίας προσώπων όπως και για το μέγεθος του φαινομένου στη Δημοκρατία·
	(ε) διασφαλίζει τη συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων και την προώθηση κοινής δράσης·
	(στ) έρχεται σε επαφή με αντίστοιχους φορείς άλλων κρατών για ανταλλαγή εμπειριών στο ζήτημα της ποινικοποίησης της αγοράς σεξουαλικών υπηρεσιών·
	(ζ) προωθεί μέσω της αρμόδιας αρχής προς το Υπουργικό Συμβούλιο Κανονισμούς για τη ρύθμιση σχετικών με τον παρόντα Νόμο θεμάτων.
Αγορά σεξουαλικών υπηρεσιών.	7.-(1) Πρόσωπο, το οποίο συμμετέχει σε οποιαδήποτε σεξουαλική δραστηριότητα με άλλο πρόσωπο έναντι αμοιβής ή άλλου ανταλλάγματος είναι ένοχος πλημμελήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις τρεις χιλιάδες ευρώ (€3.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.
Απόπειρα αγοράς σεξουαλικών υπηρεσιών.	(2) Πρόσωπο, το οποίο αποπειράται να συμμετάσχει σε οποιαδήποτε σεξουαλική δραστηριότητα με άλλο πρόσωπο έναντι αμοιβής ή άλλου ανταλλάγματος είναι ένοχος πλημμελήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τα χίλια ευρώ (€1.000):
	Νοείται ότι, τα πιο πάνω αδικήματα ισχύουν στις περιπτώσεις που-

	(α) η αμοιβή ή το αντάλλαγμα δόθηκε υπό τη μορφή υλικού αγαθού ή/και υπηρεσίας· ή
	(β) έγινε υπόσχεση για αμοιβή ή αντάλλαγμα υπό την μορφή υλικού αγαθού ή/και υπηρεσίας· ή
	(γ) η αμοιβή ή το αντάλλαγμα δόθηκε από ή/και σε τρίτο πρόσωπο· ή
	(δ) η αμοιβή ή το αντάλλαγμα δόθηκε με την μορφή αγοράς άλλου αγαθού ή/και υπηρεσίας.
	(3) Σε περίπτωση που πρόσωπο το οποίο καταδικάστηκε για τη διάπραξη των αδικημάτων που αναφέρονται στα εδάφια (1) και (2), διαπράττει εκ νέου οποιοδήποτε από τα ως άνω αδικήματα, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη:
	Νοείται περαιτέρω ότι, το παρόν άρθρο τίθεται σε ισχύ μετά την ψήφιση του Στρατηγικού Σχεδίου Εξόδου από τη Βουλή των Αντιπροσώπων με τη δημοσίευση του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.
Δικαιοδοσία Δικαστηρίου.	8. Άνευ επηρεασμού των διατάξεων του άρθρου 5 του Ποινικού Κώδικα, αρμόδιο δικαστήριο στη Δημοκρατία έχει δικαιοδοσία να εκδικάζει αδίκημα προβλεπόμενο από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, στις περιπτώσεις που το αδίκημα έχει διαπραχθεί στο έδαφος της Δημοκρατίας.

Έκδοση Κανονισμών.	9. Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει Κανονισμούς για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου, οι οποίοι κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση.
--------------------	---

Αρ. Φακ.:

ΧΑ/

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Σκοπός της παρούσας πρότασης νόμου είναι η ποινικοποίηση της αγοράς σεξουαλικών υπηρεσιών. Η πορνεία στην Κύπρο αλλά και στον υπόλοιπο κόσμο είναι άμεσα συνδεδεμένη με το φαινόμενο βίας ενάντια στις γυναίκες ενώ ταυτόχρονα είναι ταυτισμένη με το φαινόμενο της εμπορίας προσώπων. Η εμπειρία από άλλες χώρες αλλά και από σχετικές μελέτες δείχνει ότι η ποινικοποίηση της αγοράς σεξουαλικών υπηρεσιών με ταυτόχρονη λειτουργία ενός σχεδίου που απεγκλωβίζει άνδρες και γυναίκες από τα κυκλώματα πορνείας μπορεί να αποτελέσει ισχυρό όπλο απέναντι στην εμπορία και σεξουαλική εκμετάλλευση προσώπων.

Σκεύη Κούτρα-Κουκουμά

εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις